

de ontwerpen). Vervolgens hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden en is de visie ontwikkeld. Het proces is op 17 oktober afgesloten met een slotbijeenkomst voor alle deelnemers. Het proces en de resultaten zijn vastgelegd in het rapport "Gebiedsvisie polder Achthoven" (bijlage 1). Het proces is in hoofdstuk 3 beschreven. Hoofdstuk 4 beschrijft de hoofdlijn van de gebiedsvisie, welke in hoofdstuk 5 in onderdelen nader wordt toegelicht. De deelnemers aan de gebiedsateliers hebben ook een aantal aanbevelingen gegeven voor de uitvoering. Deze staan weergegeven in hoofdstuk 6.

Op 14 november hebben APPM en Terra Incognita een presentatie gegeven in een extra commissie vergadering. Hierin hebben zij aan een afvaardiging van de fracties de gebiedsvisie in onderdelen toegelicht.

Voor u ligt een door de atelierdeelnemers opgesteld en door de stuurgroep Oude Rijnzone en het college gedragen gebiedsvisie. Deze geeft invulling aan de doelstellingen voor de Oude Rijnzone en sluit aan op de doelstelling in het bestuursakkoord B5 voor een duurzame groene inrichting van de groenflank van Leiderdorp op de lange termijn.

Het resultaat van de gebiedsateliers voor de polder Achthoven is samengebracht in een kaartbeeld met de volgende hoofdkenmerken:

- groen en open
- zonerings van intensiteit recreatie
- robuust raamwerk van wandel-, fiets- en ruiterspad om polder heen
- noord-zuid fietspad tussen Ruigekade en Mattenkade
- wandelroutes om de hoven in het lint
- vernatting noordzijde polder Achthoven
- verbreding sloten voor kanoroutes
- benadrukking historische bebouwing in het lint langs Achthovenerweg
- tegengaan van verrommeling
- uitplaatsing Lage Zijde, te beginnen met Vliko
- omvorming HSL centrum tot Groene Hartinformatiecentrum

De gebiedsvisie concretiseert de stad-land relatie en stelt het landschap, de natuur en de beleving door de stedeling centraal. Het agrarisch gebruik van het land kan deze waarden ondersteunen. De recreatieve ontsluiting vindt plaats in de Doeshofpolder en via een robuust raamwerk om de polder Achthoven heen. Dit wordt voorgesteld door middel van (ex-

tra) wandelpaden in de Doeshofpolder, het verbreden van de Ruigekade met een naastliggend voetpad en rust- en uitkijpunten over de polder. Hierdoor ontstaat vanaf Leiderdorp gezien een afnemende intensiteit van recreatie in het gebied; intensieve recreatie in de Munnikenpolder, minder intensief in de Doeshofpolder en op de Ruigekade en extensief in de polder Achthoven.

De duurzaamheid van de open groene polder hangt samen met de waarde voor de stedeling. Deze gebiedsvisie en inrichtingsmaatregelen zijn erop gericht de polder Achthoven voor de lange termijn open en groen te houden en de stedeling meer te betrekken bij de beleving van de polder. De gebiedsvisie sluit aan bij Rijks- en provinciaal beleid.

Wij stellen u daarom voor met de gebiedsvisie voor de polder Achthoven in te stemmen. Vervolgens zal het college deze visie verder uit laten werken tot een realistisch uitvoeringsprogramma.

In het uitvoeringsprogramma worden de onderdelen uit de gebiedsvisie omgezet in uitvoeringsmaatregelen, met de daarbij horende partijen, prioritering, timing en financiën. Bij de uitvoeringsmaatregelen kunt u bijvoorbeeld denken aan zaken gericht op de fiets- en wandelpaden in de polder, de aankoop van gronden grenzend aan de rode contour en de oprichting van een grondbank waarbij een derde partij het beheer van de grond regelt in nauwe samenwerking met de boeren in het gebied. Ook wordt nader ingegaan hoe omgegaan moet worden met het Agrarisch Erfgoed, hoe de historische Rijksmonumenten in het bebouwingslint behouden kunnen blijven en of de niet-Rijksmonumenten een gemeentelijke monumentenstatus moeten krijgen. Het atelier geeft aan dat deze bescherming gewenst is. Belangrijk onderwerp in het uitvoeringsprogramma zal het bedrijventerrein Lage Zijde zijn en dan met name de verplaatsing van Vliko. Gedeputeerde Van der Vondervoort heeft aangedrongen om regionaal een oplossing te vinden voor Vliko. Naast de Oude Rijnzone neemt ook Holland Rijnland haar verantwoordelijkheid daarin. Hoewel er geen garantie is op succes, wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk door Leiderdorp veel energie gestoken in het vinden van een nieuwe locatie voor Vliko in de regio. Vliko is bereid mee te werken aan een verplaatsing, omdat dit past in haar groeistrategie. Voor het bedrijventerrein Lage Zijde wordt op middellange termijn een verkleining van het terrein voorzien en een betere inpassing van de bedrijven. Op lange termijn behoort sluiting van het bedrijventerrein tot de mogelijkheden. Na de verplaatsing van Vliko en de capaciteitsverhoging van de N11 kan de Achthovenerweg verkeersluwer worden gemaakt en een beperking komen op

doorgaand vrachtverkeer en het tegengaan van sluipverkeer vanaf de N11. Hiermee wordt dan tegemoet gekomen aan de wens de Achthovenerweg verkeersveiliger te maken. Hiervoor zullen we blijvend in overleg moeten blijven met onze buurgemeenten, in Holland Rijnland en Oude Rijnzone verband.

Voor de korte termijn moeten inspanningen gedaan worden om ongewenste ontwikkelingen in de polder Achthoven tegen te gaan. U nam hiervoor in december 2007 een voorbereidingsbesluit voor bedrijventerrein Lage Zijde. In de tweede helft van 2008 wordt een gemeentelijke monumentenverordening opgesteld die onder andere geldt voor de Rijksmonumenten in de polder Achthoven. Deze verordening is een wettelijke verplichting en moet voor 1 januari 2009 zijn afgerond. Parallel aan dit traject worden eigenaren van panden in de polder Achthoven aangeschreven, dat de Gemeente Leiderdorp voornemens is hun panden een gemeentelijke monumentenstatus te geven. Deze status kan worden verleend nadat de besluitvorming rondom de gemeentelijke monumentenverordening is afgerond. Op deze wijze blijven de historische en beeldbepalende panden behouden voor de toekomst. Tevens wordt een beleidsnota cultuurhistorisch erfgoed opgesteld, welke aangeeft wat wel en wat niet kan als bestemming en gebruik in de monumentale boerderijen.

2 Beoogd effect*

Dit voorstel beoogt het open en groene karakter van de polder op de lange termijn garanderen, de recreatieve mogelijkheden en de beleving van de polder Achthoven voor de stelling vergroten en verrommeling in de polder tegen te gaan.

3 Argumenten

3.1.1 De gebiedsvisie heeft draagvlak

De gebiedsvisie voor de polder Achthoven is grondig en met grote betrokkenheid van burgers en belangengroeperingen tot stand gekomen en de stuurgroep Oude Rijnzone heeft ingestemd met de gebiedsvisie. Daarmee kan gesteld worden dat de visie draagvlak heeft op lokaal, regionaal en provinciaal niveau.

3.1.2 De gebiedsvisie sluit aan bij uw bestuursakkoord B5

De gebiedsvisie is een mix van belangen tussen recreatie, natuur/ecologie, agrarisch gebruik, cultuurhistorie enz. Het huidige open en groene karakter van de polder Achthoven blijft in deze visie behouden. De recreatieve ontsluiting wordt met name aan de randen van

de polder voorgesteld. De polder wordt daarmee ook met name vanaf de rand beleefd. De polder Achthoven behoudt in deze visie haar functie voor de agrarische bedrijfsvoering. Deskundigen van het LEI hebben aangegeven dat het economisch perspectief van de melkveehouderij in de polder Achthoven de komende 10 à 15 jaar goed is. (Omdat het rapport herleidbare informatie naar kavelniveau bevat heeft het LEI aangegeven dat het rapport niet openbaar mag zijn)

3.1.3 *De gebiedsvisie verbetert de ruimtelijke (kwaliteits)beleving van de polder Achthoven*

Door de gebiedsvisie wordt de ruimtelijke kwaliteit langs de Oude Rijn versterkt. Door het verplaatsen van Vliko worden niet alleen de vele vrachtwagenbewegingen teruggebracht op de Achthovenerweg. Ook ontstaat de mogelijkheid het bedrijventerrein Lage Zijde beter in te passen in haar omgeving, intern beter in te richten of in de toekomst in haar geheel uit te plaatsen.

Daarnaast wordt de ruimtelijke kwaliteit verbeterd door de benadrukking van de historische bebouwing in het lint langs de Achthovenerweg. De meeste boerderijen hebben een rijksmonumentstatus.

De ruimtelijke beleving van de polder wordt vergroot door het verbreden van het fietspad op de Ruigekade, het aanleggen van een naastliggend voetpad en uitkijkpunten over de polder. Om de historische hoven worden wandelroutes voorgesteld, die voor zicht op en beleving van de polder zorgen, zonder dat de recreant echt de polder in moet. Het reeds aanwezige boerenwandelpad geeft de stedelijke recreant de mogelijkheid door de polder te gaan. De voorgestelde informatiepanelen maken de polder leesbaar. De vernatting van de polder aan de noordzijde en verruiging van delen van de polder vergroten de natuurwaarden en daarmee de beleving voor de stedelijke recreant.

3.1.4 *de gebiedsvisie voor de polder Achthoven sluit aan bij het Groene hartbeleid, provinciaal en rijksbeleid*

Het groenbeleid van de hogere overheden is uitgangspunt geweest bij het opstellen van de gebiedsvisie. De gebiedsvisie wordt binnen de het project Oude Rijnzone gebruikt als voorbeeld hoe de groene hartkwaliteit verbeterd kan worden. De gebiedsvisie polder Achthoven wordt in het groenverband tussen Alphen aan den Rijn, Rijnwoude en Leiderdorp ingebracht bij het ministerie van LNV als pilot in het project Voorbeeldgebied Agenda Landschap.

3.1.5 *de gebiedsvisie versterkt de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische kwaliteiten van de polder*

De polder Achthoven kent een geschiedenis die teruggaat tot voor de middeleeuwen. In de gebiedsvisie worden geen ingrepen voorgesteld die ten koste gaan van de cultuurhistorie. De oude verkavelingsstructuur blijft in stand. De voorgestelde verbreding van de sloten en het noord-zuid fietspad accentueren de oude verkavelingsstructuur. De vernatting van de noordzijde kan in dezelfde lijn worden aangevat. De cultuurhistorie en ecologie krijgen door de gebiedsvisie een duidelijker en zichtbaardere plek binnen de beleving van de polder. Door het uitlichten van deze kwaliteiten van de polder, wordt de stedeling zich meer bewust van de waarde van het gebied.

4 Kanttekeningen

4.1 *De 380Kv mastenrij doet afbreuk aan ruimtelijk beeld in de polder*

Voor de aanleg van de 380Kv ring van Wateringen naar Beverwijk wordt gebruik gemaakt van een dubbele rij masten, met de hoogte die windmolenmasten benadert. Waarschijnlijk zullen deze masten het huidige 150 Kv tracé volgen en zal de dubbele mastenrij de huidige vakwerkmasten vervangen. Hierin worden de draden voor de 380Kv en de 150Kv gehangen. Dat is tenminste de wens van de Tweede Kamer; een bovengronds tracé tenzij. Als de stroomdraden ondergrond gelegd kunnen worden ontstaat een open en weids beeld door de polders. Ook wordt dan recht gedaan aan de investering om de HSL ondergronds te brengen in dit deel van het Groene Hart. Daarom moet ingezet worden op ondergrondse aanleg van de stroomvoorziening.

4.2 *De aanleg van de 380Kv verstoort het landschap*

Voor zowel bovengrondse als ondergrondse aanleg van de 380Kv stroomvoorziening moet door Tennet een tijdelijke rijweg worden aangelegd. Daarnaast moet bij ondergrondse aanleg een strook van ongeveer 30 meter worden opgegraven. Zowel bovengrondse als ondergrondse aanleg betekent dat per kilometer ongeveer 2 maanden gewerkt moet worden. De werkzaamheden hebben gevolgen voor het landschap en de aanwezige vogelpopulatie. Omdat het een ministerieel besluit is, zijn de werkzaamheden onontkoombaar. Van belang is wel dat de werkzaamheden van Tennet moeten worden benut om werk-met-werk te maken, daar waar het gaat om inrichtingsmaatregelen vanuit de gebiedsvisie. Tevens kan de aanleg kansen voor (natuur)compensatie bieden.

4.3 Onzekerheid over toekomstig agrarisch eigendom

LEI heeft ook aangegeven dat de komende 10 à 15 jaar 100 ha cultuurgrond vrijkomt in de polder Achthoven door agrariërs die hun bedrijf beëindigen, omdat zij geen opvolger hebben. Het LEI gaat er daarbij vanuit dat deze grond door andere agrariërs zal worden gekocht. Gelet op de grondprijsontwikkeling en de ligging ten opzichte van het stedelijk gebied, is de kans aanwezig dat projectontwikkelaars de vrijkomende gronden in handen willen krijgen.

De duurzaamheid van de agrarische sector is afhankelijk van allerlei ontwikkelingen in de sector. In de uitvoeringsagenda moet aan dit punt goed aandacht worden gegeven om het open en groene karakter van de polder Achthoven voor de toekomst te behouden.

Een grondbank kan hierin uitkomst bieden en zal daarom één van de inspanningen in het uitvoeringsprogramma zijn.

4.4 De ruimtelijke kwaliteit aan de zuidkant van de Oude Rijn is slecht

Het zichtbeeld vanaf het jaagpad langs de Oude Rijn wordt nu verstoord door de bebouwing aan de zijde van Zoeterwoude. De schoonheid van de polder Achthoven staat in schril contrast met de hoekige en kleurloze bebouwing op de Rijnke Boulevard en het Oosthoek terrein. Daarnaast ontsiert de huidige staat van het Rijksmonument Nieuw Werklust het verdere beeld langs de zuidkant van de Oude Rijn. De verantwoordelijkheid om de ruimtelijke kwaliteit aan de zuidkant op te pakken ligt bij de gemeenten Zoeterwoude en Rijnwoude. Wij zullen als buurgemeente hen wel hierop blijven aanspreken.

5 Kosten, baten en dekking*

Het vaststellen van deze visie heeft geen financiële consequenties. Na het vaststellen van deze visie zal het college deze visie verder uitwerken in een realistisch uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma wordt aan u in een apart voorstel ter besluitvorming voorgelegd.

De daadwerkelijke uitvoering van de gebiedsvisie zal kosten met zich meebrengen. De omvang van de kosten, welke kosten voor rekening van de gemeente komen en op welke termijn uitvoering mogelijk is, wordt door het opstellen van een uitvoeringsprogramma inzichtelijk gemaakt. Ook hierover neemt u eerst een besluit, voordat tot daadwerkelijke uitvoering wordt overgegaan

Het College van burgemeester en wethouders van Leiderdorp,
de secretaris, de burgemeester,

A.H. Schouten

M. Zonneville